

BIBLIOTECA LINGÜÍSTICA CATALANA
Dirigida per A. Ferrando i A. López García

SOCIOLINGÜÍSTICA

F. GIMENO MENÉNDEZ
B. MONTOYA ABAD

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Biblioteca Lingüística Catalana

Francesc Gimeno Menéndez

Sociolingüística

«Bookwire»

Menéndez F.

Sociolingüística / F. Menéndez — «Bookwire», — (Biblioteca Lingüística Catalana)

Amb el present llibre sobre sociolingüística pretenem oferir al públic universitari i interessat per la qüestió un mitjà per a endinsarse en el món d'aquesta disciplina mixta, per a aprofundir en la seua realitat mundial i per a comprendre el seu desenvolupament als Països Catalans. Ensem amb això, hem intentat integrar una sèrie de nivells dins l'anàlisi sociolingüística a fi d'enriquir la perspectiva teòrica i metodològica general en funció de la nostra pròpia àrea d'investigació romànica i multilingüe. La lingüística és una disciplina autònoma, compatible tant amb l'aïllament com amb la integració. La sociolingüística és una disciplina integrativa, com a resultat del compromís amb altres ciències socials complementàries. L'arbre no ha d'impedir de veure el bosc.

Содержание

TAULA DE CONTINGUTS	6
PREFACI	7
INTRODUCCIÓ	8
1. PRECEDENTS DE LA SOCIOLINGÜÍSTICA	9
Конец ознакомительного фрагмента.	13

SOCIOLINGÜÍSTICA
I.S.B.N.: 978-84-370-9396-3
Dipòsit Legal: V-2012-1989
Servei de Publicacions
Universitat de València
Disseny portada: Tomás Burgos
Per als bons amics
(mestres, col·legues i alumnes)
i les seues idees clares

TAULA DE CONTINGUTS

PREFACI

INTRODUCCIÓ

1. PRECEDENTS DE LA SOCIOLINGÜÍSTICA

1.1. Orígens i antecedents

1.2. Dialectologia social

2. LÍNIES DE RECERCA EN LA SOCIOLINGÜÍSTICA

2.1. Sociolingüística: definició i direccions

2.2. Anàlisis etnogràfiques de la comunicació

2.3. Estudis sobre la variació lingüística

2.4. Treballs sobre multilingüisme

3. ESTAT DE LA QÜESTIÓ ALS PAÏSOS CATALANS

3.1. De la dialectologia (i història) social

3.2. De la sociologia del llenguatge

3.2.1. L.V. Aracil i R.L. Ninyoles

3.2.2. A.M. Badia i F. Vallverdú

3.2.3. Desenvolupaments posteriors

3.2.4. Mesures de bilingüisme i procés educatiu

3.2.5. Actituds i usos lingüístics

3.2.6. Estàndard i estils de llengua

3.2.7. Minorització i política lingüística

3.3. Dels altres estudis

3.3.1. Sobre etnografia de la comunicació

3.3.2. Sobre la variació lingüística

4. ESTRATIFICACIÓ DE LA VARIACIÓ LINGÜÍSTICA A PETRER

4.1. La comunitat de parla

4.2. Els procediments d'enquesta

4.3. La variable lingüística

4.4. Anàlisi i interpretació dels resultats

4.4.1. Els entorns lingüístics

4.4.2. Els contextos estilístics

4.4.3. Els factors socials

4.4.3.1. Sexe

4.4.3.2. Edat

4.4.3.3. Origen

4.4.3.4. Grup socio-econòmic

4.4.4. L'avaluació subjectiva

4.4.5. Conclusions

5. CLOENDA

BIBLIOGRAFIA

ÍNDIX D'ABREVIATURES BIBLIOGRÀFIQUES

ÍNDIX D'AUTORS CITATS

ÍNDIX D'IL·LUSTRACIONS

ÍNDIX DE MATÈRIES

PREFACI

Escriure hui una presentació de la sodolingüística no és una tasca fàcil. En primer lloc perquè accedir a la bibliografia especialitzada suposa el desplegament de gestions contínues, a voltes difícils i al capdavant infructuoses, ja que aquesta bibliografia es troba escampada en dotzenes de volums col·lectius, actes de congressos i de simposis, homenatges i publicacions periòdiques destinades essencialment a d'altres disciplines lingüístiques i, fins i tot, a d'altres matèries. Després, cal revisar tot aquest material i tractar de posar ordre en una veritable allau de treballs, concebuts des de marcs conceptuals molt diversos i amb finalitats que s'adrecen en diferents direccions.

El propòsit de presentar als lectors aquesta nova disciplina comporta també una presa de posició, unes decisions constants, atès que les avingudes que s'obrin davant nostre són múltiples i bifurcades. En altres branques de la lingüística –pensem en la fonologia o en l'anàlisi del discurs, per exemple– els problemes són molt més simples perquè no s'hi discuteix l'objecte d'estudi. Podem preferir aquesta o aquella perspectiva teòrica, un acostament metodològic o un altre i, a partir d'ací, la tasca es fa coherent i conseqüent. Però la sociolingüística, nascuda en circumstàncies adverses, més aïna com a reacció a les actituds asocials que dominaven el panorama científic de mitjan del nostre segle que com a cos doctrinal, ha dut una trajectòria una mica malmesa i molt conflictiva. Perquè aquesta imprecisió dels seus orígens ha donat lloc a la convivència de les actituds més oposades: la sociolingüística és lloc de cita de lingüistes, sociòlegs, antropòlegs, etnògrafs de la comunicació i encara d'altres especialistes. Els objectius específics d'aquestes altres ciències i la modalitat de treball dels seus investigadors han acabat creant un món polifacètic on la llengua en el seu context social es veu des de diferents angles.

Aquest llibre dels profs. F. Gimeno Menéndez i B. Montoya Abad ha triat un d'aquests camins possibles. Està escrit des de la lingüística, però ampliant la panoràmica per a donar cabuda a un examen minuciós de problemes comunitaris en part creats per situacions de llengües en contacte, en part nascuts de conflictes socials de major abast. No podia ser cap altra la tria en una presentació concebuda per al món catalanoparlant, on són aquests precisament els assumptes més urgents. És així com s'inscriu aquesta obra en una tradició inaugurada de manera brillant a Catalunya pel prof. A.M. Badia i Margarit en 1964.

F. Gimeno és un dels investigadors pioners de la sociolingüística espanyola; en el seu treball ha demostrat sempre un rigor poc comú i una admirable actualització bibliogràfica i metodològica, cosa que unida a la seua teorització i a les seues recerques sobre el present i el passat fan d'ell una de les primeres autoritats hispàniques en sociolingüística històrica. B. Montoya, el més destacat dels seus deixebles, i ara coautor, és un dels investigadors més ben formats de la sociolingüística històrica i un dels capdavanters de la sociolingüística laboviana als Països Catalans. La missió d'acostar la sociolingüística actual a un gran públic de llengua catalana no podia caure en millors mans.

Em complau de donar la benvinguda a aquesta presentació, que no sols ve a omplir un buit editorial lamentable sinó a inspirar molts treballs futurs, a encarrilar vocacions i a fer créixer l'interés per la nostra disciplina als Països Catalans. En aquest sentit li augure el major dels èxits.

HUMBERTO LÓPEZ MORALES

INTRODUCCIÓ

Amb el present llibre sobre sociolingüística pretenem oferir al públic universitari i interessat per la qüestió un mitjà per a endinsarse en el món d'aquesta disciplina mixta, per a aprofundir en la seua realitat mundial i per a comprendre el seu desenvolupament als Països Catalans. Ensenms amb això, hem intentat integrar una sèrie de nivells dins l'anàlisi sociolingüística a fi d'enriquir la perspectiva teòrica i metodològica general en funció de la nostra pròpia àrea d'investigació romànica i multilingüe. La lingüística és una disciplina autònoma, compatible tant amb l'aïllament com amb la integració. La sociolingüística és una disciplina integrativa, com a resultat del compromís amb altres ciències socials complementàries. L'arbre no ha d'impedir de veure el bosc.

Per altra banda, hem intentat no caure en un garbuix, no ja manipulat –avui, per dissort, molt corrent en el nostre panorama quotidià–, ni tan sols eclèctic. De manera que en els capítols generals fem una selecció absolutament personal, encara que intentem valorar el més objectivament possible les més exemplars i conspícues recerques. Per damunt de tot, volem aconseguir una aportació original i un balanç realista sobre què s'ha fet en el terreny de la sociolingüística catalana i què és el que queda per fer. El lector i el temps tenen la paraula.

Potser hem superat ja l'etapa en què una cultura i una llengua tancades en elles mateixes estaven condemnades a una extinció progressiva. Com a sociolingüistes som conscients que haurem de marcar les pautes i actuacions necessàries perquè s'esdevinga el procés de canvis socials i d'hàbits que condueixen a l'ús del català en tot el conjunt de la nostra societat, però, més enllà d'això, aquesta tasca ha de ser entesa com un compromís de tota la comunitat catalanoparlant.

El llibre s'estructura en quatre capítols, tres de caire teòric i un d'aplicat. Al primer, rastregem en els precedents de la nostra àrea d'investigació, acumulats entorn del que anomenem la "dialectologia social". Al segon capítol, ja plenament dins la sociolingüística, tracem les tres principals línies de recerca que hi veiem: l'etnografia de la comunicació, la sociolingüística de la variació i la sociologia del llenguatge. El tercer capítol vol ser un estat de la qüestió sobre la nostra disciplina als Països Catalans, abocada pràcticament als estudis sobre el fet multilingüe i en una línia obertament sociològica. Finalment, el quart capítol és una conseqüència del tercer: com a lingüistes de partida, exposem una recerca micro-sociolingüística concreta amb l'ànim de contribuir a obrir la sociolingüística catalana als camins poc fressats de les estructures lingüístiques.

Malgrat que tots dos autors hem intervingut en la configuració i redacció generals de l'obra, volem fer constar que els esborranys inicials de cada capítol ens els hem repartit: F. Gimeno s'ha encarregat dels dos primers i B. Montoya dels dos següents.

Finalment, no podem deixar d'agrair als directors de la col·lecció "Biblioteca Lingüística Catalana", A. Ferrando i A. López García, l'encàrrec d'aquesta parcel·la bullent de la lingüística.

1. PRECEDENTS DE LA SOCIOLINGÜÍSTICA

1.1. ORÍGENS I ANTECEDENTS

Una ràpida ullada a una bibliografia actualitzada de la investigació sociolingüística sobre les llengües romàniques ens portaria a suposar que existeix un nombre considerable de treballs, però es comprova que és una impressió errònia quan s'examinen les referències amb major detall. Un nombre relativament gran d'articles i llibres utilitza el terme de "sociolingüística" en el seu sentit més ample, és a dir, inclouen totes les anàlisis que relacionen d'alguna manera la diversitat entre les llengües i la variabilitat dintre d'una mateixa llengua o geoelecte amb els estudis que incorporen informació sobre l'ambient social, econòmic, geogràfic i històric.

D'aquesta manera, el camp de les llengües romàniques sembla un mitjà propici per a aquest tipus de lingüística. Ara bé, tot i reconeixent que els romanistes van començar a utilitzar enfocaments que relacionaven els fets lingüístics amb els factors socials molt abans que el model nord-americà prengués forma, i també que han seguit treballant pel seu compte, no es pot negar que l'atenció creixent de què aquests estudis han estat objecte en els darrers temps, té els seus orígens en l'aparició del nou model en aquest camp (Lavandera, 1981, pp. 151-155).

Dins l'àmbit limitat dels estudis hispano-romànics, hi ha també el pes d'una tradició metodològica que es nega al divorci entre la lingüística i la filologia, la història cultural i els estudis literaris, i que fa compatibles els treballs dialectològics (i geogràfico-lingüístics) amb les investigacions de la sociolingüística nord-americana, sense reconèixer-la com una proposta essencialment distinta de l'anàlisi dialectològica actual. Tot i això, aquests compromisos constitueixen un pas endavant en el coneixement de les llengües romàniques peninsulars, i els estudis que s'han realitzat des d'aquesta perspectiva són superiors als que s'haurien pogut dur a terme dins d'un marc estrictament disciplinari. És més, poden oferir unes perspectives empíriques, òptimes per a la millor comprensió de les diferències que existeixen quant a metodologia i objectius entre la teoria nord-americana de la sociolingüística i la dialectologia.

1.1.1. La *sociolingüística* en un sentit més restringit designa el camp interdisciplinari que s'originà als Estats Units i Canadà a començament dels anys seixanta. Els estudis de sociolingüística comencen pràcticament l'any 1964, amb una reunió sobre sociolingüística a la Universitat de Califòrnia (Los Angeles), editada posteriorment per W. Bright (1966), un seminari sobre el mateix tema a la Universitat d'Indiana (Bloomington) sota la direcció de Ch. A. Ferguson, i els treballs capdavanters de W. Labov sobre variables sociolingüístiques en l'anglès de Nova York (publicats en 1966). És possible, a més, que es pugui seguir el rastre de la sociolingüística fins a mitjan i començament dels anys cinquanta, sobretot a partir dels treballs pioners d'U. Weinreich (1953) i E. Haugen (1953). A més a més, el terme va aparèixer un decenni abans que fóra d'ús corrent (H.C. Currie, 1952; veg. D. Hymes, 1971).

La sociolingüística, com una disciplina independent, genera un tipus especial d'investigació i una metodologia que cal considerar com una alternativa respecte al producte més recent del corrent principal de la lingüística nord-americana, això és, la gramàtica generativo-transformativa. La sociolingüística, doncs, constitueix un nou model que respon a una orientació distinta, amb principis i fins diversos de les preocupacions anteriors sobre les relacions entre llengua i societat.

1.2. DIALECTOLOGIA SOCIAL

Si se'ns demanava un camp de la lingüística romànica que haja mostrat un progrés teòric i metodològic ininterromput, no dubtaríem a esmentar la dialectologia: dialectologia tradicional, geografia lingüística, dialectologia històrica, dialectologia estructural, dialectologia social i dialectologia transformativa. Es més, cal assenyalar que la dialectologia no disposa d'un mètode propi i específic per a recopilar i estudiar els seus materials. Tanmateix, és innegable que entre totes

les disciplines d'estudi de la lingüística, ha estat sempre en la dialectologia –seguida a curta distància de la lingüística històrica– on s'han arrecerat els millors interessos per l'aspecte social del llenguatge.

Així, la preocupació per les relacions entre dialecte i societat o entre la difusió geogràfica de les isoglosses i la sociologia dialectal no ha estat mai un fenomen rar en les enquestes de la *geografia lingüística*. K. Jaberg, coautor del monumental *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz* (1928-1940), va haver de renunciar a entrevistar persones de diferents edats i de diverses classes socials per impossibilitat material de la mateixa enquesta, encara que en va fer un assaig a Florència amb dues persones instruïdes pertanyents a la classe burgesa i un artesà d'un barri popular i, a més, s'hi van incloure les grans ciutats en la llista de localitats a explorar (M. Alvar, 1969, p. 57).

Fins i tot, davant els problemes derivats del llatí vulgar, els estudis de lingüística històrica i de dialectologia tradicional tingueren des del principi una dimensió sociològica incorporada, sense oblidar els primers encariments de les relacions entre la llengua i la societat de W.D. Whitney, la importància del contacte i la mescla de llengües d'H. Schuchardt i les subsegüents connexions dels fets lingüístics i la vida de l'home en societat d'A. Meillet. Aquest, considerat com el màxim representant de la concepció sociològica francesa, subratllà les diferències lingüístiques entre els diversos grups socials i la diversa assignació social de les funcions a les llengües implicades en el bilingüisme (veg. Meillet, 1933). Així mateix, L. Gauchat (1905), en el seu estudi de Charmey, ens oferí la primera intuïció d'importància sobre la fluctuació del comportament lingüístic de les tres generacions de parlants (més de 60 anys, entre 30 i 60, menys de 30) a propòsit de sis trets fonamentals, i mostrà un clar precedent de la possibilitat d'observació sociolingüística del canvi lingüístic en curs sobre la consideració d'un "temps aparent".

1.2.1. Per una altra banda, V. García de Diego (1926) ja va emprar per primera vegada el terme "dialecte social", i va considerar la llengua com una vastíssima complexitat de dialectes geogràfics mútuament influïts i amb una superposició de dialectes socials. Posteriorment, J.P. Rona (1958, 1976) i M. Alvar (1969) han insistit en la necessitat del reconeixement de les diferències socials dins de la diversificació geolèctica i en l'existència d'una dialectologia diastràtica o social. Dins de les precisions sociològiques a la dialectologia, A.M. Badia (1976a) planteja en un treball alligonador les condicions polítiques, administratives, culturals, socials i econòmiques (sense oblidar el factor complex de la "guerra civil") que han transformat "l'estat dialectal rebut" (1910-1930), i han afavorit des d'aleshores la difusió creixent de solucions barcelonines per tot arreu de Catalunya.

L'exigència de la investigació d'una dialectologia geogràfica i social en el domini de les llengües eslaves fou resumida convicentment per R. Jakobson (1929), amb la denominació de "dialectologia funcional". Un factor important per a la subdivisió de la llengua és la relació existent entre els subjectes parlants pel seu grau de cohesió social, professional, familiar i geogràfica. En aquest aspecte, cal estudiar el problema de les llengües comunes per a les relacions intergeolèctals, l'assumpte de les llengües especials i la qüestió de la distribució dels estrats lingüístics a les ciutats.

Fins i tot, en lingüística històrica cal prestar atenció no sols a les influències recíproques entre els geolèctes, sinó també a les influències mútues de les diverses manifestacions lingüístiques i entre les llengües dels diferents grups socials. Com a regla general, cada individu pertany simultàniament a diverses comunitats lingüístiques de radi i capacitats diferents. Cada codi general és multiforme i comprén una jerarquia de subcodis diferents lliurement triats pel parlant en funció del missatge, el destinatari i la relació entre els interlocutors (veg. Jakobson, 1970, pp. 22-27).

També les llengües dels grups socials molt definits (argots) van constituir des del segle passat, i sobretot des de principis del nostre segle, un antecedent visible de les relacions dels factors locals i socials. Així ho trobem en M. Givanel (1919) i M.L. Wagner (1924), dos estudiosos de l'argot barceloní de la seua època. Wagner diferencia clarament entre els grups marginals que usen l'argot, el poble baix que fa servir la llengua popular i la classe alta, que empra "la llengua". Més endavant, V. García de Diego (1946, pp. 369-377) assenyalarà que els dialectes verticals són les modalitats estables dels parlars de les diferents classes socials, i els més importants són el vulgar i el culte. El parlar

vulgar presenta una gran difusió i una certa coincidència entre les diverses regions castellanoparlants, i a causa de la seua importància i influència damunt la llengua culta, mereix un estudi rigorós.

1.2.2. La variació diastràtica adquireix sistematicitat si es distingeixen els membres de la comunitat segons les seues característiques socials adscrites (sexe, edat, etc.) o adquirides (instrucció, grup socio-econòmic, etc.). Tot i això, és possible que també s'haja de tenir en compte la variació situacional o pragmàtica, de manera que una dialectologia social implique l'estudi de qualsevol variació lingüística (sia geogràfica, social o contextual), ja que qualsevol restricció a una d'elles resulta inadequada si volem obtenir una comparació geolectal significativa.

La dialectologia social es pot entendre com una simple prolongació de la geografia lingüística, o bé com una nova forma de dialectologia. L'establiment d'un punt de partença en la dialectologia situa J.P. Rona (1976) davant d'una superposició interdisciplinària de sociolingüística i dialectologia, la qual podria anomenar-se "sòcio-dialectologia", o, més aïna, davant d'una nova forma de dialectologia que incorpora precisament la dimensió social. Per altra banda, no és tant una dicotomia basada en el caràcter horitzontal o diatòpic *versus* vertical o diastràtic com una qüestió d'orientació i enfocament dins dels grups o estrats i les situacions socials. A més a més, no és cert que la variació haja de ser horitzontal o geogràfica o bé vertical o social, ni que la variació horitzontal siga la mateixa en tots els nivells socials.

De manera semblant, H. López Morales (1973) remet la diferenciació diatòpica i diastràtica a la dialectologia. Si la dialectologia tradicional es limitava per raons circumstancials als dialectes geogràfics, no es podria argüir tal inclinació com a característica pròpia per a ulteriors delimitacions. La seua preocupació substancial per descriure dialectes en un pla diatòpic no va ser un factor circumstancial lligat a limitacions d'època i escola, sinó més aviat una primera estratègia metodològica d'un cert grau d'abstracció en l'estudi dels parlars populars i rurals, la qual estratègia no estava interessada tant per la variació dialectal com pel descobriment dels residus del llatí vulgar.

Tanmateix, no tots els investigadors comparteixen la susdita actitud. El mateix Rona (1970) havia considerat anteriorment el tema i havia tractat de donar a la sociolingüística un enfocament estructural i coherent. Així com la dialectologia s'ocupa de la comparació diatòpica, la sociolingüística s'aplicaria a la confrontació dels diferents estrats socio-culturals existents en la mateixa àrea. Conseqüentment, segons aquesta concepció la gran diferència metodològica entre la sociolingüística i la dialectologia concebudes així consistiria en la particularitat que els parlants dels diferents sistemes que constitueixen els estrats conviuen en la mateixa comunitat geogràfica.

Així mateix, E. Coseriu (1981, pp. 20-23) precisa que l'objecte de la dialectologia és l'estudi de la varietat diatòpica de la llengua històrica (en els diversos nivells i estils) i de les unitats sintòpiques en les seues relacions les unes amb les altres, mentre que l'estudi de la varietat diafàsica (en els diversos geolectes i nivells) –així com de les unitats sinfàsiques en les seues relacions les unes amb les altres– hauria de ser objecte d'una *estilística de la llengua* (històrica), ja que encara no existeix (o quasi no existeix), i l'estudi de la varietat diastràtica (en els diversos geolectes i estils) i de les relacions sinstràtiques ("nivells") en les seues relacions recíproques seria objecte de la *sociolingüística de la llengua* (històrica).

Es tracta, doncs, de dues posicions distintes però no contràries, que responen a abstraccions científiques basades en necessitate metodològiques i a construccions lligades a certs investigadors limitats a un lloc i un temps determinate. És evident que la segona actitud és més abstracta que la primera i simplifica excessivament les consideracions teòriques i metodològiques de la superposició de la dialectologia i la sociolingüística. La dialectologia social s'ha donat, bé com a prolongació del mètode geolingüístic, bé com a necessitat d'examinar la relació entre l'estratificació social i la variació geolectal.

La sociolingüística difereix, doncs, d'algunes preocupacions anteriors sobre relacions socio-geolectals i constitueix un nou model que respon a una orientació diferent, amb principis i fins diversos. Així, s'ha insistit molt en l'examen dels factors de diferenciació sociològica –grup

social, edat, sexe, etc.- com a potencialment relacionables amb la variació lingüística. Tanmateix, darrerament ja no podem basar les nostres anàlisis en aquesta hipòtesi, fet que implica una important ruptura amb els treballs anteriors sobre estructura social i sobre llengua i societat.

1.2.3. La diferenciació geolectal és objectivament gradual i acumulativa, encara que subjectivament no ho és. No hi ha una determinació objectiva de geolectes. Llevat de casos especials –límits geogràfics "naturals", fronteres polítiques estables,...–, els límits geolectals no delimiten maneres de parlar uniformes, sinó que entre els geolectes més ben caracteritzats hi sol haver varietats intermèdies o de transició. Les varietats geogràfiques es poden ordenar al llarg d'un *continuum* geolectal, a manera d'una cadena de varietats contigües en què cada parell de varietats adjacents són mútuament intel·ligibles, encara que no ho són les que es troben als extrems oposats de la cadena.

El *continuum* de parla pot ser també més social i situacional que geogràfic, i les transicions poden ser fins i tot més contínues i inestables. La descripció lingüística "externa" correspon així a una representació del coneixement necessàriament aproximatiu, parcial i progressiu del funcionament de l'activitat comunicativa i del seu caràcter multidimensional (temporal, geogràfic, social i situacional). Nocions com *estàndard*, *geolecte*, *sociolecte* i *estil* (i *registre*) entren en una dinàmica creixent sota la influència de les aportacions dialectològiques, sociolingüístiques i pragmàtiques, i configuren uns límits arbitraris als *continua* lectals (temporal, geogràfic, social i situacional), com a recurs metodològic per a obtenir les discontinuïtats reals existents.

Al costat de la dimensió estructural i descriptiva de la llengua mateixa, hi ha una altra de funcional i descriptiva dels seus usos socials en la comunicació. Superioritat i inferioritat funcionals són el resultat d'un procés històric que ha implicat el desenvolupament de la llengua estàndard i la subordinació del vernacle. Les relacions entre "estat" de llengua i *continuum* geolectal es materialitzen en l'ús que els parlants fan del seus codis, i poden examinar-se al llarg de l'oposició sociolingüística *estàndard*, com a varietat superposada autònoma, i *vernacle*, com a varietat social heterònoma. I en aquest aspecte resulten imprescindibles els conceptes sociolingüístics *d'actitud lingüística* (veg. § 2.4.4.) i *lleialtat lingüística*. L'estàndard serveix de vincle entre parlants de diferents geolectes i fomenta així la cohesió interna d'una comunitat idiomàtica, encara que poden donar-s'hi diversos estàndards. La descripció de la variació estàndard/vernacle es relaciona primàriament amb els grups socials, i respon a una dimensió socialment motivada. Tant els sociolectes estàndards com els vernacles presenten estils formals i informals, ja en el registre parlat, ja en l'escrit.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.